

KULMÂKIVI

SUOMEN TEOLOGISEN INSTITUUTIN TIEDOTUSLEHTI
KULMAKIVENÄ ON ITSE KRISTUS JEEBUS (EF 2:20)

2/2023

**SIUNATTUA
PÄÄSIÄISTÄ!**

HERÄTYSTÄ ILMASSA?

Yhdysvalloista kuului keväällä kummia. Kentuckyn osavaltiossa sijaitsevassa Asburyn yliopistossa syntyi herätysliikehdintää. Yliopiston opiskelijat jäivät yliopiston kappeliin rukoilemaan ja ylistämään eivätkä poistuneet paikalta. Rukous ja ylistys jatkui taukoamatta parin viikon ajan.

Pian kuvia ja videoita herätyksestä levisi pitkin sosiaalista mediaa. Ihmisiä alkoi virtaamaan suurin joukoin Asburyyn katsomaan, mistä siellä oikein on kyse. Parhaimmillaan 20 000-30 000 ihmistä jonotti ulkosalla jopa yli kymmenen tuntia päästäkseen sisälle yliopiston kappeliin.

Aika näyttää jääkö tuon herätyksen pohjalta jotain hengellisesti pysyvää jäljelle vai tuliko siitä vain tyypillinen sosiaalisen median viraali-ilmiö, jossa joku asia saa hetkellisesti valtavasti huomiota, mutta unohtuu sitten muutamassa viikossa. Vaikea on myös sanoa kuinka paljon kyse oli hengellisestä turismista, jossa kristityt tulivat katsomaan, mitä tapahtuu, ja kuinka paljon herätyksestä, jossa uskosta osattomia kääntyi laajoin joukoin kristityiksi.

Joka tapauksessa Asburyn tapahtumat ovat tärkeä muistutus siitä, että Jumala toimii edelleen. Moni on saattanut vaipua pessimismiin ja ajatella, että Jumala on hylännyt meidät täällä lännessä: edessä on vain yhä laajempaa maallistumista ja nuorten sukupolvien irtautumista uskosta.

Vaikka monesti saattaa näyttää tältä, on taustalla myös toiseen suuntaan meneviä pohjavirtoja. Asburyn esimerkki muistut-

taa siitä, että nuoremmatkin sukupolvet voivat tulla kosketetuksi Jumalan sanalla ja Pyhä Henki toimii missä ja milloin tahtoo. Usein Jumala toimii tavoilla, joita emme ymmärrä ja joita emme osaa ennakoida. Ei ole siis syytä vaipua epätoivoon, jos joskus vaikuttaa, että Jumala ei juuri tällä hetkellä toimi.

Tiedämme, että Jumala on läsnä sanansa ja sakramenteissaan. Kun niitä pidetään esillä, väistämättä syntyy herätystä jossakin ja jollakin tavalla. Uskokaamme aina Jumalan sanan vaikuttavuuteen. Se voi synnyttää uskoa jopa maallistuneiden yliopisto-opiskelijoiden parissa.

Lopulta herätyksen taustalla ja herätyksen rakenteena on aina Kristuksen kuolema ja ylösnousemus. Herätys alkaa syntien tunnustamisesta, jolloin tietyllä tapaa kuolemme itsellemme. Sen jälkeen alkaa uusi elämä Kristuksessa. Olkoon siksi tämä pääsiäisen aika meistä itse kullekin hengelliseksi herätykseksi.

SANTERI MARJOKORPI
17.3.2023

KEVÄTKERÄYS JUHLAVUODEN KUNNIAKSI

STI täytti vuoden alussa 35 vuotta. Työmme on ollut vuosikymmenien aikana merkittävää ja vaikuttavaa. Pyydämme kevätkeräyksessä rahaa toimintamme ylläpitämiseksi ja jatkuvuuden turvaamiseksi. Tänä vuonna taloudellinen tilanteemme on tukala, sillä vuokratulumme on sidottu elinkustannusindeksiin, ja ne ovat inflaation vuoksi nousseet merkittävästi. Lisäksi teimme vuonna 2022 tappiota noin 20 000 euroa, mikä pitäisi saada katettua. Rahallisen lahjan lisäksi toivomme, että myös rukoulet STI:n talouden puolesta.

Lahjoituksen voi tehdä Kulmakiven välissä olevalla tilisiirtolomakkeella tai STI:n nettisivuilla osoitteessa sti.fi/lahjoita. Voit lahjoittaa myös MobilePaylla numeroon 51533 tai STI:n pankkitilille Danske Bank FI74 8000 1100 5642 45 tai Nordea FI66 1555 3000 1169 14. Rahankeräyslupa RA/202/1362. Lämmin kiitos lahjoituksestasi!

UUSIN IUSTITIA TILATTAVISSA

Yhteiskunta käy läpi poikkeuksellista myllerrystä. Se muuttuu yhtä aikaa jälkikristilliseksi, postsekulaariksi ja postmoderniksi. Muutokset haastavat käsityksen kristillisestä apologetiikasta uskon järkipäisyyden puolustamisena ja tämän puolustautumisen menettelytavoista. Kristillinen apologetiikka on uudessa toimintaympäristössä kohtaamassa toisenlaista, tälle ajalle ominaista kristinuskokritiikkiä. Tulisiko kristillistä uskoa puolustaa valistuksen vaikutuksesta syntyneillä tavoilla vai pitäisikö ne korvata postmoderneilla versioilla? Jos usko järkeen korvautuu subjektiivisten kokemusten ja kertomusten korostamisella, kirkko tarvitsee tilanteeseen paremmin sopivia keinoja puolustaa ja perustella kristillistä uskoa.

Tässä Iustitiassa analysoidaan sitä kehitystä, jota kristillinen apologetiikka käy läpi kolmannen vuosituhanen alussa. Narratiivisten, kokemuksellisten ja ei-verbaalisten menetelmien kasvattaessa suosiotaan on ilmeistä, että kristillinen apologetiikka monipuolistuu ja pirstaloituu. Ajankohtaiseksi tulee peruskysymys uskonpuolustamisen oikeutuksesta: tarvitaanko kristillistä apologetiikkaa järjen jälkeisessä ajassa?

Kirjan on kirjoittanut STI:n teologinen asiantuntija, TT Vesa Ollilainen. Kirjat saadaan painosta pääsiäisen tienoilla. Kirjan hinta on 25 € (opiskelijat 15 €) + mahdolliset postikulut. Voit tilata kirjan ennakkoon: (06) 6689 550 tai sti@sti.fi

PAAVALI JA EVANKELIUMI KRISTUKSESTA

VARHAINEN USKONTUNNUSTUS

Uuden testamentin kenties seikkaperäisin erittely evankeliumista on Paavalin kirjeessä Korintin kristityille. Evankeliumitiivistelmässä (1. Kor. 15:1–11) on useita kiehtovia yksityiskohtia. Ilmaisut ”ottanut vastaan” ja ”annoin teille” viittaavat valmiiseen traditioon, uskontunnustukseen, jonka Paavali on saanut muilta kristityiltä (vrt. 11:23). Tiivistelmässä mainitaan Pietari tämän arameankielisellä nimellä (Keefas) ja Jeesuksen veli Jaakob. Nämä seikat viittaavat Jerusalemiin tradition alkuperänä. Kaikesta päätellen olemme tekemisissä hyvin varhaisen tradition kanssa.

Evankeliumi määritellään neljällä fraasilla:

1. Kristus kuoli syntiemme tähden Kirjoitusten mukaan,
2. hänet haudattiin,
3. hän nousi kuolleista kolmantena päivänä Kirjoitusten mukaan,
4. hän ilmestyi.

EVANKELIUMI ON HISTORIALLINEN

Huomio kiinnittyy verbien ketjuun: kuoli – haudattiin – nousi kuolleista – ilmestyi. Paavali kirjoittaa menneen tapahtuman uutisarvosta. Kyseessä on aikaan ja paikkaan sijoittuva tapahtumaketju. Evankeliumilla on teologinen sisältö, joka kietoutuu historiaan. Paavalin mukaan kristillisellä uskolla on historiallinen oikeutus. Näillä tapahtumilla on silminnäkiensä, joista vieläpä merkittävä osa on elossa kirjettä

kirjoitettaessa. Epäilijällä oli mahdollisuus purjehtia Jerusalemiin kuulemaan silminnäkiäjien kertomukset ja vakuuttua niiden totuudellisuudesta.

EVANKELIUMI ON TEOLOGINEN

Paavali mainitsee kahdesti Kirjoitukset. Pääsiäistapahtumien taustalle on asetettava Vanhan testamentin suuri kertomus luomisesta, lankeemuksesta ja lunastuksesta. Jeesuksen kuolema ja ylösnousemus ymmärretään parhaiten vain tätä taustaa vasten. Jeesuksen sovituskoulema ja kuolleista herättäminen osoittavat Jumalan pelastavan toiminnan jatkuvan. Tulevaisuus, johon Vanha testamentti viittaa, on käsillä. Kertomus jatkuu, ja sen käännekohtana on Jeesuksen kuolema ja ylösnousemus.

Evankeliumin käsitteet saavat merkityksensä Kirjoituksista, ja niiden merkitys syvenee historian välityksellä, kun kertomus etenee ajan alusta Vanhan testamentin viimeiseen kirjaan. Nimi Kristus ei viittaa yksistään messiasennustuksiin, vaan myös esikuviin Messiaasta. Käsite synty ei saa sisältöään yksin Raamatun kolmannelta luvulta. Synnin vakavuus tulee ilmi myös puhtaus- ja uhrilaissa, valitun kansan jatkuvassa epäuskossa, Jumalan miesten ja naisten lankeemuksissa sekä siinä, miten synty herättää Jumalan vihan ja tuottaa tekijälleen ankaran rangaistuksen. Syn-ti-sanalla on oppi Jumalasta, jonka olemus ja tahto ilmoitetaan historiassa. Niistä käsin tulevat selvästi nähtäville lankeemuksen syvyys ja armon suuruus. Jumala-käsitystä tarkentaa myös se, että herättämällä Jeesuksen kuolleista Jumala hyväksyi kiroituksen tulleen Messiaan uhrin. Ilmaisun ”syntiemme tähden” kytkee

Jeesuksen kuoleman sekä koko vanhatestamentilliseen uhrilaitokseen että profeetan hämmästyttävään lupaukseen synnit poistavasta ihmisuhrista (Jes. 53). ”Kolmantena päivänä” saa puolestaan merkityksensä niistä lukuisista Israelin historian käänteentekevästä tapahtumista, jotka osuivat säännöllisesti kolmanteen päivään (esim. 1. Moos. 22:4; 2. Moos. 19:16; 2. Kun. 20:5) ja ovat esikuvia pääsiäispäivästä.

EVANKELIUMI ON VOIMALLINEN

Lopuksi Paavali kertoo, keille ylösnoussut Kristus ilmestyi: Keefas, ”ne kaksitoista”, yli viisisataa veljeä, Jaakobille, ”kaikille apostoleille” ja viimeiseksi Paavalille. Heidän elämänvaiheensa osoittavat evankeliumin sanoman olevan voimallinen. Petturista tuli apostoleista ensimmäinen, epäuskoinen veli kääntyi seuraajaksi, pelokkaat opetuslapset muuttuivat rohkeiksi evankeliumin julistajiksi, ja kristittyjen vainoojasta tehtiin pakanoiden apostoli. Työnsä tulokset Paavali laski Jumalan armon ansioksi. Evankeliumin voima motivoi Paavalin julistamaan uskollisesti tätä evankeliumia ja kehottamaan Korintin kristittyjä säilyttämään sen juuri sellaisena sekä pitämään siitä kiinni. Tämä evankeliumi, eikä mikään muu, pelasti heidät – ja pelastaa tänäänkin.

TEKSTI: VESA OLLILAINEN

KUVA: JEFF JACOBS /
PIXABAY.COM

JANNE TERVONEN: ”JUMALANPALVELUS ON MERKITYKSELLISIN TYÖTEHTÄVÄ”

Vuoden alussa Janne Tervonen aloitti STI:n hallituksessa varajäsenenä. Hän on kolmen lapsen isä, joka on pari kuukautta toiminut Lempäälän seurakunnan seurakuntapastorina. Työssään hän vastaa Lempäälän Sääksjärven Satama-seurakuntatalon messuista. Pappisvihkimyksen hän sai vuosi sitten.

PAPIKSI INSINÖÖRITAUSTALTA

Ennen pappisuraansa Tervonen valmistui ohjelmistotekniikan diplomi-insinööriksi. Hän ehti olla reilut kymmenen vuotta IT-alalla töissä pääasiassa yritysten toiminnanohjausjärjestelmien parissa. Sisäinen kutsumus ei jättänyt rauhaan, jolloin Tervonen päätti hakeutua kirkolliselle alalle.

- Kävin kertaalleen teologisen pääsykokeissa jo vuonna 2003, mutta en päässyt sisään. Silloin tie avautui edellä mainitsemallani uralla, Tervonen kertoo.

- Kuitenkin asia aktivoitui 2013 vuoden alussa ja ajattelin, että tämä kortti pitää katsoa. Pääsin 2013 Itä-Suomen yliopistoon ja valmistuin 2016 keväällä. Suoritin vielä seuraavana lukuvuonna soveltavat kirkolliset opinnot Helsingissä, kun pappiskutsumuksen takia olin tälle tielle lähtenyt ja punnitsin pappisvihkimyksen mahdollisuutta.

Tervosella on vahva hengellinen tausta, sillä hänen molemmat vanhempansa olivat työssä seurakunnassa, isä pappina ja äiti lapsityössä.

- Kuljin polun päiväkerhoista poikakerhon kautta nuorten toimintaan paikallisseurakunnassa. Yhteys erityisesti viidenteen

herätysliikkeeseen on tullut kodin kautta. Kylvään kesäpäivillä käytiin ja OPKO:n / SRO:n varhaisnuorten lastenleirien kautta päädyin aikanaan OPKO:n rippileirille.

- Muuttaessani Tampereelle opiskelemaan 2000-luvun alussa ”adoptoiduin” evankelisiin opiskelijoihin. Tampereen Luther-talosta tuli tärkeä paikka, ja kotiuduin evankeliseen liikkeeseen opiskelijatoiminnan kautta, Tervonen kuvaa.

SEURAKUNTATYÖSSÄ HENGELLISISTÄ LÄHTÖKOHDISTA

Tervonen iloitsee siitä, että saa pappina olla toteuttamassa sanan- ja sakramenttien virkaa, vaikka samaan aikaan papin työrytmi vaatii edelleen totuttelua. Jumalanpalveluk-

sesta on muodostunut hänelle merkityksellisin työtehtävä.

- Iloitsen suuresti, että saan olla työssä seurakunnassa, jossa koen työn hengellisen lähtökohdan olevan työyhteisössä vahvasti läsnä, Tervonen sanoo.

- Seurakuntatyössä pääsee kohtaamaan paljon ihmisiä, joiden ainoa yhteys seurakuntaan on kirkolliset toimitukset. Kunpa näissä kohtaamisissa olisi viisautta välittää sanomaa, että kirkko ja seurakunta on paljon enemmän kuin palveluntuottaja, että se on evankeliumista elävä yhteisö.

Paikallisseurakunnissa työssä voi tulla vastaan monenlaista todellisuutta. Jokainen seurakunta on erilainen.

- Itsellä on kokemusta vasta kahdesta keskikokoisesta seurakunnasta, joissa seurakunnan asema on mielestäni vahva, Tervonen näkee.

- Laukaassa ensimmäisellä adventtiviikolla pitäessäni hartauksia noin tuhannelle alakoululaiselle koin, että meillä on edelleen paljon mahdollisuuksia julistaa

vapaasti evankeliumia. Seurakunnissa on vireää maallikkovetoista hengellistä seurakuntaelämää. Sunnuntain jumalanpalvelus kokoaa uskollisia kirkossa kävijöitä ja erityispyhinä muitakin.

- Kirkon sisällä on myös halua kehittää jumalanpalvelusyhteisöjä. Käytännön ruohonjuuritason kokemus avartaa huomattavasti näkökulmaa julkista tilaa hallitsevista kirkollisista keskusteluista, Tervonen summaa.

STI:HIN TIMO ESKOLAN KAUTTA

Tervoselle STI on tullut alun perin tutuksi Timo Eskolan kirjojen kautta.

- Löysin kirjahyllystäni Ateistit alttarilla -kirjan, jonka olen hankkinut vuonna 2005. Tuo artefakti viitanee siihen, että olen ollut tietoinen STI:sta ja pitkäaikaisen tutkijan Timo Eskolan kirjallisesta tuotannosta jo tuolloin.

- Teologisen pääsykokeisiin vuonna 2013 valmistauduin SRO:lla järjestetyllä valmennuskurssilla, jolla myös Timo oli opettamassa. Itä-Suomen yliopiston opintojen aikana kävin hiukan kirjeenvaihtoa STI:n suuntaan. Kun suoritin soveltavia opintoja Helsingissä, taisin käydä STI:ssä kahveilla ja joillain luennoilla.

Tervosen mukaan STI:n tehtävä on tuottaa hyvää teologiaa, joka rakentaa tiedollisesti ja hengellisesti palvelemaan seurakuntia ja järjestöjä. Tehtävä toteutuu yhä enenevässä määrin verkon välityksellä.

- Toisaalta hyvän teologisen analyysin lisäksi olen enenevässä määrin pohtinut hengellisen varustamisen tematiikkaa ja tarvetta. Miten varustaa hengellisesti työntekijöitä, kun ajat huononevat?

HAASTATTELU: SANTERI
MARJOKORPI

KUVA: JANNE TERVOSEN ARKISTO

OLIKO JEESUS HISTORIAALLINEN HENKILÖ?

TT Matti Kankaanniemi piti STI:ssä luennon teemasta ”Oliko Jeesus historiallinen henkilö? – Jeesus-denialismi ja historian Jeesus.”

Denialismilla tarkoitetaan Kankaanniemen mukaan sitä, että kielletään joku historian tapahtuma. Jeesus-denialismi on käsitys, jonka mukaan historiallista Jeesus Nasaretilaista ei koskaan ollut olemassa.

Jeesuksesta voidaan luetella tiettyjä lähes kiistattomia faktoja, joista melkein kaikki tutkijat ovat yhtä mieltä: Johannes Kastaja kastoi Jeesuksen. Jeesus oli galilealainen, joka opetti ja paransi. Jeesus kutsui opetuslapsia ja sanoi heitä olevan kaksitoista. Jeesus rajoitti toimintansa Israeliin. Jeesus sekaantui kiistaan tempelistä. Jeesus ristiinnaulittiin Jerusalemin ulkopuolella. Jeesuksen kuoleman jälkeen hänen seuraajansa jatkoivat tunnistettavana liikkeenä. Jotkut juutalaiset vainosivat ainakin joitain osia tästä uudesta liikkeestä.

MITÄ DENIALISTIT VÄITTÄVÄT?

Jeesus-denialismi kieltää nämä yleisesti hyväksytyt faktat Jeesuksesta. Denialistien mielestä Paavalin opetus sisälsi taivaallisissa ulottuvuuksissa tapahtuneita pelastusakteja kuten Kristuksen sovituskuolema, mutta historiallista Jeesusta ei Paavalin ja varhaiskristittyjen ajattelussa ollut tai tarvittu. Vasta myöhemmin tätä Kristus-myyttiä alettiin konkretisoimaan Markuksen evankeliumissa. Tämä tarina luotiin pitkälti Vanhan testamentin kertomusten pohjalta.

Usein esitetään rinnakkaisuuksia antiikin sankari- ja jumaltarujen kanssa, joiden tehtävä on osoittaa, että Jeesuksen kaltaisia pelastajahahmoja oli pilvin pimein antiikissa. Esimerkiksi väitetään, että Jeesus on lainattu Egyptin Horus-myytistä. Lähteet eivät kuitenkaan näitä argumentteja tue.

Keskeisempi argumentti nykyään on, että ei ole silminnäkiäjäähenteitä ja havain-toja Jeesuksesta, vaan kaikki tekstit ovat myöhemmin kirjoitettuja. Toisekseen vedotaan Paavalin kirjoituksiin taivaallisista valloista ja tapahtumista. Näiden nähdään osoittavan siihen, että koko asia on myyttiä. Lisäksi denialistit väittävät, että koska ihmeitä ei tapahdu, niistä kertovat tekstit ovat kokonaisuudessaan epäluotettavia. Denialistit vetoavat myös siihen, että myytit voivat kehittyä pseudohistorialliseksi konkretiaksi varsin nopeasti.

JEEBUS-DENIALISMIN ONGELMIA

Kankaanniemen mukaan eri mieltä olevan enemmistön selittäminen pois aina vaikeaa ja haastaa uskottavuuden rajoja. On pystyttävä selittämään, miksi tutkijayhteisön konsensus on väärässä. Ymmärrettävin syy tähän on, jos tutkijayhteisöllä on ollut käytössä väärää dataa tai olennaista dataa on puuttunut. Raamatuntutkimuksen kohdalla esimerkiksi uusi arkeologinen löytö voi laittaa selitykset uusiksi. Denialistit kuitenkin usein turvautuvat selitykseen, jonka mukaan tutkijoilla on ideologisia tai muita motiiveja, joiden vuoksi he vääristelevät, piilottelevat tai jopa keksivät tutkimustietoa ja johtopäätöksiä.

Toiseksi evankeliumeja tulisi vertailla keskenään ja painottaa lähteitä. Siten nähdään, että äärimyöhäiset ajoitukset joutuvat ongelmiin. Esimerkiksi Apostolien tekojen tarkkaa vastaavuutta arkeologisten tietojen kanssa on vaikea selittää, jos kirjoittamisen ja tapahtumien välille oletetaan yli 100 vuotta. Myös Apostolien tekojen ja Paavalin kirjeiden aikajärjestyksen yhteensopivuutta on vaikea selittää myöhäisillä ajoituksilla.

VAHVIN TODISTE

Kankaanniemen mukaan kaikista vahvin todiste historiallisen Jeesuksen olemassaolon puolesta on Galatalaiskirjeessä, jossa Paavali toteaa nähneensä Jaakobin, Herran veljen. Miten epähistoriallisella henkilöllä voi olla veli? Paavali pitää itsestään selvänä, että Jaakob oli Jeesuksen veli eikä vaivaudu selittämään sitä suuremmin.

Erityishaaste denialisteille on kertomus Jeesuksen haudan vartijoista Markuksen evankeliumissa. Kertomus viittaa kirjoitustyyliinsä perusteella aiempaan traditioon. Kertomuksessa sanotaan juutalaisten levittäneen valhetta, jonka mukaan Jeesuksen opetuslapset varastivat Jeesuksen ruumiin. Miksi juutalaisuudessa olisi kerrottu ei-historiallisen hahmon ruumiin varkaudesta?

Kokonaisuutena Kankaanniemen mukaan perusempiria eli huolellinen evankeliumivertailu ja -analyysi puuttuu kaikista denialistisista esityksistä ja se on korvattu salaliittoteorioille tyypillisellä puoliargumenttisaratulella. Tiedämme Jeesus Nasaretilaisen olleen historiallinen henkilö, koska Paavali kertoo omakätisesti tavanneensa ja tunteneensa Jeesuksen veljen Jaakobin.

TEKSTI: SANTERI MARJOKORPI
 KUVA: PIXABAY.COM

ONKO JUMALAN PELKO KADONNUT?

Jumalan pelkäämisestä ei juurikaan saarnoissa nykyään puhuta. Sen sijaan saarnaajat keskittyvät Jumalan rajattomaan rakkauteen ja armoon. Ihmisiä pyritään saamaan takaisin kirkkoon vähättelemällä vaikeita totuuksia synnistä. Kun julistajat piilottelevat raamatullisia totuuksia ja keskittyvät Jeesukseen rakastavana ja armahtavana opettajana, monet tekevät johtopäätöksen, että tarvitseeko kirkossa ylipäätään käydä, kun kaiken saa anteeksi joka tapauksessa.

Kehotus pelätä Jumalaa tulee kuitenkin Raamatussa usein vastaan. Jesajan kirjassa siitä tehdään jopa messiaan keskeinen tuntomerkki. Yksi hänen tuomistaan hengellisistä lahjoista on juuri Herran pelko (Jes. 11:2). Sananlaskujen kirja puhuu Herran pelosta tiedon perustana, viisauden alkuna, elinpäivien kartuttajana, vankkana varustuksena, elämän lähteenä, viisauden kouluna, pahan loitontajana ja elämän turvaajana.

TERVETTÄ JA VÄÄRISTYNYTTÄ PELKOJA

Ihmisen pelot voivat olla terveellisiä, jolloin ne varoittavat oikeasta vaarasta tai sitten epäterveitä, jolloin niillä ei ole pohjaa todellisuudessa. Augustinuksen

JUMALAN PELKO AIHEUTTAA
SEN, ETTÄ EMME HALUA
KOSKAAN EROON JUMALASTA.

mukaan ei ole muuta syytä pelkoon kuin se, että pelkäämme menettävämme sen, mitä rakastamme tai sitten pelkäämme epäonnistuvamme saavuttamaan sitä, mitä toivomme. Siksi kaikki pelko johtuu rakastamisesta.

Terve pelko perustuu siis rakkauteen ja siihen, että emme halua menettää sitä, mitä rakastamme. Terve Jumalan pelko tarkoittaa, että rakastamme Jumalaa yli kaiken ja sen vuoksi emme halua luopua hänestä. Emme pelkää Jumalaa orjan lailla rangaistuksen uhan vuoksi. Tällainen pelko olisi kahlehtivaa ja johtaisi lopulta kapinaan. Me pelkäämme pyhää Jumalaa, koska rakastamme ja kunnioitamme häntä.

Rakkauden olemukseen sisältyy syvin toisen kunnioitus. Ei ole rakkautta ilman kunnioitusta. Jumalan pelko on palvovaa pelkoa, joka muuttaa ihmistä toteuttamaan Jumalan tahtoa ja välttämään syntiä rakkaudesta Jumalaan. Ihminen, joka rakastaa toista, ei halua rikkoa häntä vastaan, koska ei halua rikkoa hänen sydäntään. Rakkaudessakin on siis pelkoa siitä, että ei aiheuta pettymystä tai riko toisen sydäntä.

Jumalan pelko on välttämätön osa kristityn elämää, sillä sen kautta ymmärrämme Jumalan äärettömän suuruuden. Se johtaa meidät todelliseen suruun ja katumukseen synneistämme. Se johtaa meidät myös valvomaan, välttämään syntiä ja vastustamaan kiusauksia. Jumalan pelon kautta ihminen voi tajuta luotuisuutensa ja riippuvaisuutensa Jumalasta. Jumalan pelko aiheuttaa sen, että emme halua koskaan eroon Jumalasta. Lopulta

se herättää meissä Jumalan palvonnan ja ylistyksen.

Jumalan pelko antaa meille toivoa: Jumalan pelon vuoksi ihminen kiinnittyy Jumalaan ja luottaa hänen lupauksiinsa. Hän nöyrytyy ja saa kuuliaisen asenteen. Jumalan pelko antaa meille kohtuullisuutta: haluamme totella Jumalaa emmekä omia halujamme ja himojamme. Jumalan pelko kasvattaa meitä myös rukouselämään ja oikeaan suhteeseen Jumalan kanssa.

JUMALAN PELKO VAPAUTTAA

Mitä enemmän pelkäämme Jumalaa, sitä vähemmän pelkäämme toisia ihmisiä ja jokapäiväisen elämän murheita. Nimitäin jokainen ihminen pelkää ja huolehtii aina jostakin tai jotakin. Kun lopetamme pelkäämstä Jumalaa, voit kysyä itseltäsi kuinka monta uutta pelkoa on vallannut sinut. Tänään yhteiskuntaamme näyttää hallitsevan ihmisten pelko. Se näkyy kiusauksena tehdä kompromisseja, mukautua, sulautua joukkoon ja olla hiljaa Jeesuksen opetuksista.

Edellinen paavi Benedictus XVI totesi, että ”jos kirkko yksinkertaisesti pyrkii välttämään konfliktia, vain varmistamaan sen, että mitään häiriötä ei synny missään, silloin sen todellinen viesti ei voi enää saada aikaan mitään vaikutusta.” Hän jatkaa: ”Tämä viesti on todellisuudessa olemassa juuri siksi, jotta se olisi syvässä ristiriidassa meidän käyttäytymisemme kanssa, jotta se repisi ihmisen ulos hänen valheellisesta elämästään ja toisi selkeyden ja totuuden... Totuus ei tule halvalla. Se asettaa vaatimuksia ja se myös polttaa.”

Totuus on siis tietyllä tavalla polttavaa ja pelättävää. Samaan aikaan Raamattu

TÄNÄÄN YHTEISKUNTAAMME NÄYTTÄÄ HALLITSEVAN IHMISTEN PELKO.

on täynnä kehotuksia, joissa sanotaan: Älä pelkää! Usein enkeleiden viesti ihmisille juuri tämä. Oikea jumalanpelko vapauttaa meidät toimimaan pelkäämättä täällä maailmassa. Jeesus itse sanoo, että ”älkää pelätkö ihmisiä” (Matt. 10:26).

Teksti perustuu Suomen Raamattuopiston Avoimissa ovissa pidettyyn esitelmään.

TEKSTI: SANTERI MARJOKORPI
KUVA: ROSY/PIXABAY.COM

AUGUSTINUKSEN ”PYHÄ VALVONTAYÖ” -PÄÄSIÄISSAARNASTA

Herramme Jeesus Kristus on tehnyt kuolemansa murehtimisen yön riemujuhlaksi nousemalla kuolleista. Siksi meidän on aika jälleen muistella näitä: valvoa muistaen hänen kuolemaansa ja saada osamme hänen ylösnousemuksensa ilosta. Tämä on vuotuinen juhlamme, meidän pääsiäisemme - ei lampaan tappamista niin kuin vanhalla kansalla, vaan uuden kansan juhla, pelastajan lopullinen uhri. Sillä ”meidän pääsiäislampaamme Kristus on uhrattu”, ”vanha on mennyt ohi ja uusi on tullut sijaan”.

Itkemme väärien tekojemme painamina, mutta iloitsemme hänen armonsäilyttämisenä. ”Hän on alttiiksi annettu meidän rikostemme tähden ja kuolleista herätetty meidän vanhurskauttamisemme tähden.” Hänen kuolemansa herättää ilon ohella murhetta, hänen ylösnousemisensa pelkkää riemua. Kun hän meidän tähtemme kuoli syllisenä ja esikoisena meistä nousi vanhurskaana, emme saa tätä kiittämättöminä sivuuttaa, vaan me juhlimme kiitollisin mielin. Valvokaamme siis, rakkaat, sillä vielä tänä yönä on Kristus haudassa, jotta hän yön yhä jatkuessa ruumiillisesti nousisi kuolleista. Silloin hänen ruumiinsa riippui puussa pilkattavana, nyt sitä palvovat taivas ja maa.

Tämän yön lasketaan kuuluvan seuraavaan päivään, jota kutsumme Herran päiväksi. Hänen oli noustava yöllä, jotta hän ylösnousemisellaan valaisisi meidänkin pimeytemme. Hänelle ei turhaan ole

laulettu jo paljon aikaisemmin: ”Sinä sytytät lyhtyni Herra; sinä, minun Jumalani, valaiset pimeyteni.”

Näin suuri mysteeri edellyttää vihkiytymistämme. Hänen ylösnousemuksensa vahvistaa uskoamme jo nyt valvoessamme, samoin valvomisemme valaisee tämän yön. Saamme siis tänään koko maailmanlaajan kirkon kanssa jäädä miettimään tätä mysteeriä sen arvon mukaisesti, jotteimme joutuisi pimeyteen. Tämä suuri juhla kokoaa yhteen Kristuksen nimessä monet suuret kansat kaikkialla. Vaikka aurinko on laskeutunut, ei päivä ole väistynyt, sillä taivaan valon tilalle ovat tulleet maan kirkkaat lamput.

Jos joku haluaa tietää, miksi me näin juhlallisesti valvomme, hän löytää kyllä sattuvat ja luotettavat vastaukset. Sillä Hän, jonka kunnianimen mukaan meitä kutsutaan kristityiksi, on itse kirkastanut tämän yön. Sanoessamme hänelle: ”Sinä valaiset pimeyteni” hän tuo valon sydämeemme. Näin voimme kirkastetuin mielin havaita tämän loistavan yön tarkoituksen, samoin kuin me iloisin silmin näemme lamppujen kirkkaan valon.

KRISTUKSEN VOITTOSAATTO

”Kiitos olkoon Jumalalle, joka aina kuljettaa meitä Kristuksen voittosaatossa ja antaa meidän kaikkialla levittää Kristuksen tuntemisen tuoksua.” (2 Kor. 2:14)

Paavali piirtää korinttilaisten silmien eteen heille tutun kuvan voittoisan sotapäällikön triumfista. Kun sota oli päättynyt ja voitto oli saatu, oli sitä syytä juhlia avoimesti ja julkisesti. Triumfikulkueessa olivat mukana niin voittoiset sotilaat kuin voitettut viholliset ja heiltä saatu sotasaalis. Kulkueessa oli myös suitsukkeen kantaja, ja suitsukkeen tuoksu merkitsi voittajille juhlaa ja voitetuille taas edessä olevaa orjuutta tai teloitusta. Paavali ymmärtää kristittyjen olevan Kristuksen voittoisia sotilaita, jotka levittävät ympärilleen uskon tuoksua, joka toisille julistaa elämää ja toisille kuolemaa.

Kristus on voiton saanut sotapäällikkö. Ratkaiseva taistelu pahuuden voimia vastaan on siis jo käyty. Myös Efesolaiskirje viittaa sodassa saatuun voittoon ja voittoaaliiseen: ”Kirjoituksissa sanotaankin: - Hän nousi korkeuteen vangit voittosaaliinaan, hän antoi lahjoja ihmisille.” (Ef. 4:8) Paavali viittaa tässä psalmiin 68, jossa puhutaan Herrasta voittoisana sotapäällikkönä. Paavali ymmärtää tekstin nyt Kristuksen sovitustyön valossa: Kristus on voittanut, hän on noussut Isän oikealle puolelle ja vei vangit – ehkäpä pahuuden henkivallat – sotasaaliina. Hän jakaa nyt kansalleen lahjoja, kuten voittoisa sotapäällikkö triumfin yhteydessä omille kansalaisilleen. Efesolaiskirjeessä Kristuksen lahjoja ovat armolahjat, joita hän antaa tahtonsa mukaan uskoville.

Kolossalaiskirjeessäkin puhutaan voitettusta taistelusta, jossa pahuuden vallat on kukistettu ja riisuttu aseista, tai ehkä komeista vaatteista, sillä alkutekstissä puhutaan vain riisumisesta: ”Hän riisui (aseista) vallat ja voimat ja saattoi ne kaikki häpeään, kun hän teki Kristuksesta niiden voittajan.” (Kol. 2:15) Sanatarkasti virkkeen loppu tulisi kääntää: ”. . . kuljettaen Kristuksessa niitä triumfikulkueessa”. Tässäkin siis kirjeen lukijoitten silmien eteen piirtyi kuva voittoisan sotapäällikön voittosaatosta, jossa tappion kärsineet viholliset joutuivat julkisen häpeän alaisiksi.

Pieni Jeesuksen seuraajien joukko, me, jotka koemme olevamme heikkoja ja vaivaisia – olemme kuitenkin voittajan ystäviä. Raskaan sodan jälkeen kohta koittaa suuri juhla.

TEKSTI: VILLE AUVINEN,
LÄHETYSJOHTAJA / SLEY
(KIRKOLLISKOKOUSMAINOKSEN
KUVA)

VALMENNUSKURSSI TEOLOGISEEN

Suomen teologisessa instituutissa järjestetään ma 8. – ke 10.5.2023 valmennuskurssi teologiaa Helsingin yliopistossa opiskelemaan pyrkiville. Tunnetko ketään, joka hakisi tänä keväänä opiskelemaan teologiseen tiedekuntaan? Vinkkaa kurssista eteenpäin.

Kurssi antaa hyvät valmiudet valintakokeeseen, ja aiempina vuosina kurssin käyneet ovat olleet tyytyväisiä kurssiin. Vuonna 2022 kurssin lähiopetukseen osallistuneista teologiseen tiedekuntaan pääsi 100 % eli jokainen. Tänä keväänä kurssilla opettajina toimivat STI:n pääsihteeri Santeri Marjokorpi, TM Sari Nuutinen ja TK Saija Larjava. Näistä kaikki opettivat myös vuoden 2022 kurssilla.

Kurssin hinta on 160 euroa. Kurssi järjestetään lähiopetuksena STI:n tiloissa Helsingissä, Kaisaniemenkatu 13 A. 4. krs. Kysy lisää ja ilmoittaudu Suomen teologiseen instituuttiin: puh. 09 6689 550 tai sti@sti.fi

PÄÄSIHTEERIN VIERALUT

22.4. Luento, Kyrghelg syd -tapahtuma, Maunulan kirkko

30.4. klo 11 Saarna, Pyhän sydämen kappeli, Helsinki

6.4. Luento, Sisälle sanaan -kurssi, Suomen Raamattuopisto

Suomen teologisen instituutin sääntömääräinen

KEVÄTKOKOUS

instituutin tiloissa

keskiviikkona 24.5.2023

klo 16

Käsiteltävänä ovat sääntömääräiset asiat, mm. vuoden 2022 toimintakertomus ja tilinpäätös.

Päätösvalta on jäsenjärjestöjen edustajilla, mutta myös tukijäsenet ovat tervetulleita. Tukijäsenillä on kokouksessa puheoikeus, mutta ei äänestysoikeutta.

© PIXABAY.COM

ETUKANNEN KUVA: COR GAASBEEK® PIXABAY.COM

TAKAKANSI: PÄÄSIÄISASETELMA STI.N KAHVIHUONEESSA (KIRSI KURU)

Osoite

Kaisaniemenkatu 13 A 4. kerros
00100 Helsinki

Sähköposti ja puhelin

sti@sti.fi, etunimi.sukunimi@sti.fi
09 668 9550

Kotisivu

www.sti.fi

Lahjoitustilit

Danske Bank:
FI74 8000 1100 5642 45, BIC: DABAFIHH

Nordea:
FI66 1555 3000 1169 14, BIC: NDEAFIHH

Työntekijät

päsihteeri Santeri Marjokorpi
sihteeri Kirsi Kuru
teologinen asiantuntija Vesa Ollilainen

Aukiolo: Kevätlukukauden aikana klo 9–16

Teologinen tutkimus- ja koulutuskeskus.

Luentotoimintaa, kirjasto ja lukusali sekä seurakuntavierailuja

Julkaisee IUSTITIA-nimistä teologista aikakauskirjaa. Tiedotuslehti KULMAKIVI lähetetään tukijäsensille viisi kertaa vuodessa.

Hallituksen puheenjohtaja

puheenjohtaja Tom Säilä, SLEY

Jäsenjärjestöt

Laestadianernas Fridsföreningars Förbund
Lähetysyhdistys Kylväjä
Lähetysyhdistys Rauhan Sana
Länsi-Suomen Rukoilevaisten Yhdistys
Suomen Ev.lut. Opiskelija- ja Koululaislähetys
Suomen Ev.lut. Kansanlähetys
Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys
Suomen Raamattuopisto
Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland

Talous vapaaehtoisen kannatuksen varassa.

Vuosittukijäsenmaksu 50 euroa (opiskelijat maksutta, yhteisöt 100 euroa, ainaisjäsenyys 800 euroa). STI ottaa vastaan kirjalahjoituksia, avustuksia ja testamentteja.

Rahankeräyslupa RA/2018/904

Poliisihallituksen arpajaishallinto myönsi STI:lle uuden rahankeräyslupan 4.11.2020. Lupa on toistaiseksi voimassa oleva. Varat käytetään teologiseen ja pastoraaliseen koulutukseen, julistus- ja julkaisutoimintaan, kirjastopalvelujen ylläpitämiseen sekä palkka- ja hallintokuluihin siltä osin kuin kulut palvelevat varsinaista yleishyödyllistä käyttötarkoitusta.

Taitto Kirsi Kuru

Painopaikka Kirjapaino Hermes Oy
ISSN-L 2243-0733, ISSN 2243-0733 (painettu)
ISSN 2243-0741 (verkkojulkaisu)

SUOMEN TEOLOGINEN
INSTITUUTTI
KAISANIEMENKATU 13 A
00100 HELSINKI

Posti Green

"HERRA KENEN LUO ME MENISIMME? SINULLA ON IKUISEN ELÄMÄN SANAT." (JOH. 6:68)